

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Životní krize z pohledu náboženství

Autorka práce: Alena NOVÁKOVÁ

Vedoucí práce: Mgr. Tomáš VEBER, Th.D.

Oponent: Mgr. Ing. Zdeněk DEMEL, Th.D.

Formální stránka:

Práce, která je předkládána k obhajobě již podruhé, má 48 stran textu. Seznam literatury čítá celkem jen 12 položek, což mělo za následek např. i to, že v celé 2. kapitole autorka čerpá informace jen z jedné knihy! Ve čtyřstránkové příloze je uveden dotazník pro výzkum postojů věřících lidí k náročným životním situacím. Odkazů na literaturu formou poznámek pod čarou je 86. Autorka neumí dělat sekundární citace (str. 8), na několika místech (str. 12, 13, 27) začíná text odstavce hned doslovným citátem, což působí toporně, a nikde neodlišuje druhé uvozovky v citátech (str. 11, 19, 26, 37).

Obsahová stránka:

Práce má teoretickou a praktickou část. V 1. kapitole teoretické části se autorka věnuje krizím. Uvádí jejich definici, příčiny, typologii a jednotlivé typy krizí, píše dále o jejich průběhu a možném řešení, které se může dít buď svépomocí nebo odbornou pomocí. V 2. kapitole píše autorka o náročných životních situacích (NŽS). Nejprve zde pojednává o základních typech zátěžových situací, mezi něž řadí frustraci, konflikt, stres, trauma, krizi (aniž by i v nadpise zdůraznila, že tentokrát píše o psychické krizi!) a deprivaci. V druhé části této kapitoly pak píše o protektivních faktorech a mechanismech zvládnutí zátěžových situací a o obranných reakcích. Třetí, rozsahem jednostránková kapitola je věnována vztahu krizí a duchovních témat. Zde mělo být jistě čerpáno i z jiných autorů, než jen z Vodáčkové. Vzhledem k tomu, že autorka bakalářské práce zkoumala životní krize z pohledu náboženství, mělo zde být věnováno mnohem více místa souvislostem duchovních témat s krizemi.

V praktické části autorka zkoumala postoje věřících k náročným životním situacím. Sestavila k tomu dotazník, který jí zodpovědělo vždy 20 věřících z církve římskokatolické, bratrské a apoštolské. Návratnost dotazníků byla 100%-ní. Autorka si chtěla výzkumem ověřit 3 hypotézy: 1. předpokládala, že věřící mladší 40-ti let řeší NŽS častěji svépomocí než ti starší (neuvádí však důvody tohoto předpokladu). Zjistila však, že je tomu obráceně. 2. předpokládala, že většina věřících je přesvědčena, že existuje důvod, proč je člověk vystavován NŽS. Tato hypotéza se jí potvrdila. 3. předpokládala, že NŽS neodradí věřící od jejich víry. I tato hypotéza se autorce potvrdila.

K praktické části mám několik dotazů a připomínek: Pokud jde o hypotézy, postrádám jakoukoliv zmínku o tom, proč byly zvoleny právě tyto a co k jejich volbě autorku vedlo. Pokud jde o dotazník, domnívám se, že některé podotázky týkající se náročných životních situací (otázka 4) měly být formulovány přesněji (např. prostituce, znásilnění, svobodná matka atd. – týká se to dotazované osoby nebo jejich dětí?). Při interpretaci dat (str. 40-46) nebo přinejmenším v diskusi bych očekával, že se autorka alespoň pokusí o reflexi získaných odpovědí. Např. by se mohla zamyslet nad tím, zda koresponduje výsledek odpovědí na otázku č. 13, kdy všichni dotázaní vyloučili osudovost a zdůraznili svobodnou vůli člověka, s tím, co odpověděli na otázky č. 5 a č. 6 ohledně toho, zda existuje důvod, proč je člověk vystavován NŽS. Autorka by si mohla všimnout, že odpovědi respondentů zde nejsou

v souladu s citátem od Karla Jasperse, který uvedla na str. 8-9. A pokud jde o kapitolku „Diskuze“ na str. 47, tak jejím obsahem je pouhé opakování či shrnutí výsledků práce, a nikoliv diskuse.

Závěr:

I přes uvedené nedostatky práci doporučuji k obhajobě.

V Českých Budějovicích 13.5.2010